

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 277

16 Μαΐου 2010

Ἐκτροφεία μοναξιᾶς

πίστευτο. Ἀπροσδόκητο. Ἀλλά ἐμπειρία, τραγική, τῆς σημερινῆς ἱστορικῆς στιγμῆς. Κλίμα βιωμένο καί πολλαπλά διαπιστωμένο. Τά θερμοκήπια τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης, τοῦ γόνιμου διαλόγου, τῆς κοινωνικῆς συναντίληψης, φωλιές πυροδοτημένων ἐκρηκτικῶν μηχανισμῶν. Χῶροι, πού ἐκτρέφουν τή μοναξιά, παγιδεύουν τά μονοπάτια τῆς συνοδοιπορίας, διογκώνουν τήν ἀντιπάθεια καί τό μῖσος, μεταποιοῦν τή χαρά τῆς ζωῆς καί τῆς δημιουργίας σέ σκοτεινή μελαγχολία καί σέ ἀφόρητη κατάθλιψη.

Δέν εἶναι δική μου ἡ ἀπαισιόδοξη καί πνικτική διαπίστωση. Ἦ, γιὰ νά εἶμαι σαφέστερος καί ἀκριβέστερος, δέν εἶναι μόνο δική μου. Τή συναντῶ, διάχυτη, στά πρόσωπα τῶν συνοδοιπόρων μου. Τήν ἀκούω, μέ τήν ἔμπονη ὑπόκρουση τοῦ στεναγμοῦ, στήν ὁποιαδήποτε συναγμένη συντροφιά. Τήν παρακολουθῶ, καθώς ἐμφανίζεται, ὡς θλιβερό ρεπορτάζ, στόν καθημερινό τύπο καί στά ὀρθάνοιχτα παράθυρα τοῦ τηλεοπτικοῦ σχολιασμοῦ. Τή διαβάζω στό σκοτεινό καί ὀργισμένο βλέμμα τῆς νεολαίας μας. Τή συναντῶ καί τή συμμερίζομαι στήν

ῥιμη ἢ καί στήν προχωρημένη ἡλικιακά συντροφιά μου, πού ἐκτρέφει, ὡς μοναδικό της ὄραμα, τή μεταβίβαση τῶν πολύτιμων, προσωπικῶν ἐμπειριῶν της καί τῶν ἀνεκτίμητων, πνευματικῶν θησαυρισμάτων τοῦ γένους μας, σέ δυνατά χέρια καί σέ ἀμόλυντες καρδιές, γιά νά τά ἀξιοποιήσουν δημιουργικά, νά τά χαροῦν καί νά τά μεταπλάσουν σέ βίωμα ὑψηλῆς στάθμης καί σέ πολιτισμό ἀδιαμφισβήτητης ποιότητας.

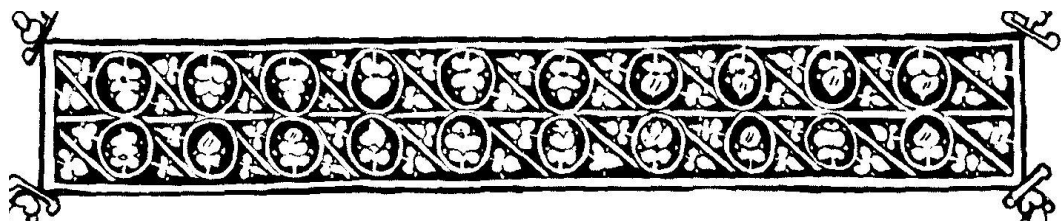
Η νέα μας γενιά, τά βλαστάρια τῆς ἐλπίδας, δέν μεγαλώνουν, δέν ἐκρέφονται καί δέν ἐμπλουτίζονται στή θερμή φωλιά τῆς ἀγάπης. Τό σπιτικό τους εἶναι ἕνας παγερός, ἀφιλόξενος, ἀπωθητικός καί ἐξοντωτικός καιάδας. Ἐστία ποικίλης μόλυνσης. Χῶρος ἀφόρητης μοναξιᾶς. Ἐργαστήρι ἐκρηκτικοῦ ξεσπάσματος καί εὐρηματικῆς ἀντίδρασης. Πρίν κάμποσο καιρό, ὅταν οἱ ἀλόγιστα ἐκσυγχρονισμένοι προπαγανδιστές τῆς «ἐλεύθερης συμβίωσης», περιέφεραν, ὡς θρίαμβο, τήν ἀπόφαση τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, νά συναινέσει στό καταλυτικό αἷτημά τους, ὑπεύθυνος ὑπουργός, πού ἔδινε ψῆφο στήν κατεδάφιση τῆς ζεστῆς, οἰκογενειακῆς ἐστίας, βρῆκε τήν τόλμη νά ἀποκαλύψει, ὅτι κείνη τήν ὥρα, πού ἔμπαινε φωτιά στό καινούλι τῆς κατεδάφισης, ὑπῆρχαν, ἔρημα, ἐγκαταλειμμένα 140.000 παιδιά. Τά γέννησαν γονεῖς, μά δέν τά θέρμανε ἡ γονική ἀγκαλιά. Τά ἔφεραν στόν κόσμο τῆς χλιδῆς ἢ τῆς φτώχειας, τοῦ τρελλοῦ γέλιου ἢ τοῦ γοεροῦ κλάματος. Ἀλλά δέν τά ἔπιασαν ἀπό τό χέρι νά τά ὀδηγήσουν στό μονοπάτι τῆς ψυχικῆς πληρότητας καί τῆς χαρᾶς καί γιά νά τά προστατέψουν ἀπό τοὺς γκρεμούς τῆς ἀποτυχίας καί τῆς ἐξαθλίωσης. Δέ σᾶς προβληματίζει αὐτή ἡ ἀκραία ἐγκατάλειψη καί αὐτή ἡ ἄκαρδη ἄρνηση προσφορᾶς τοῦ πατρικοῦ βλέμματος καί τοῦ μητρικοῦ γάλατος;

Σέ πρωτοχρονιάτικη ἐκδήλωση, στό παιδικό ἄσυλο «τό χαμόγελο τοῦ παιδιοῦ», μιά ἐπισκέπτρια, ἔσκυψε στοργικά πάνω ἀπό τό κεφαλάκι κάποιου, ἐγκαταλειμμένου ἀπό τή μητέρα του καί ἀπό τόν πατέρα του, ἀθῶου παιδιοῦ, τό χაῖδεψε καί τό ρώτησε: «τί δῶρο θά ἤθελες νά σοῦ φέρεי ὁ ἅγιος Βασίλειος; Καί τό παιδί, δίχως νά φωτίσει τό βλέμμα του ἡ προσδοκία τοῦ δώρου, τήν κοίταξε ψυχρά καί ἀπάντησε: «Νά πεῖ στοὺς γονεῖς νά μή διώχνουν τά παιδιά τους». Οἱ γύρω, πού ἄκουσαν, αἰφνιδιάστηκαν καί ἀποσβολώθηκαν. Μήτε χαμογέλασαν,

μήτε δάκρυσαν. Σά νά βρέθηκαν στό κενό. Σέ κῶρο, πού δέν τόν ἐγγίζει ἡ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου καί δέν τόν γονιμοποιεῖ ἡ ἐλπίδα. Ποιό νά ἦταν ἄραγε, τό φιλήδονο ζευγάρι, πού δίχως γονική στοργή, ἔφερε στόν κόσμο αὐτό τό ἀγγελούδι καί τό παράτησε στήν ἄκρη τοῦ δρόμου, νά ζητιανεύει γιά λίγο ψωμί, γιά λίγη ζεστασιά, γιά μιά μητρική ἀγκαλιά καί γιά ἓνα πατρικό χádi; Πῶς αὐτό τό παιδί, νά στεργιώσει μέσα του τήν πεποίθηση, ὅτι μπῆκε σέ μιά κοινωνία ἀνθρώπων, πού ἔχουν τή δύναμη νά ἀγαποῦν καί τήν ἀποφασιστικότητα νά θυσιάζονται γιά χάρη τῶν λατρευτῶν προσώπων;

Θά καταθέσω καί μιά τρίτη, ἐκδοχή, πού γιά πολλούς ἀπό μᾶς ἀποτελεῖ τραγική ἐμπειρία. Δέν εἶναι σπάνιο τό συναπάντημα μέ ἓνα ἔφηβο, πού ἀντί γιά τό σπινθηροβόλο βλέμμα τῆς ἀνεσσης, τῆς χαρᾶς καί τῆς κατακυρωμένης τόλμης, ἀφήνει διάφανο τό μορφασμό τῆς πίκρας καί παραχωρεῖ νά φτάσουν στά χεῖλη του οἱ στεναγμοί τῆς ἀμετάκλητης ἀπογοήτευσης. Τό θλιμμένο μήνυμα, πού ἐκπέμπει τό σκοτεινιασμένο πρόσωπό του, σέ μπλοκάρει. Καί μέσα στή θολούρα τῆς ἀμνηχανίας σου, βρίσκεις, σά διέξοδο, τίς ἐρωτήσεις, γιά τό οἰκογενειακό του περιβάλλον. Τότε, ἀκοῦς τά ἀνήκουστα. Μέ τό κεφάλι σκυμμένο, σοῦ δίνει τό στίγμα, ὅτι συστεγάζεται μέ τό δεύτερο πατριό, ὅτι στό σπίτι αὐτό συστεγάζονται δυό ἀδέρφια, πού ἔχουν τήν ἴδια μάνα, ἀλλά τό δεύτερο, τόν ξένο πατέρα. Ὅτι κάπου μακριά βρίσκονται τά ἄλλα ἀδέρφια, πού ἔχουν γεννηθεῖ ἀπό τόν ἴδιο πατέρα καί τήν ἴδια μάνα. Καί μέ μιά χειρονομία ἀπαξίωσης, δείχνει τήν περιφρόνησή του καί πρὸς τίς ρίζες τῆς ζωῆς του καί πρὸς τήν παλιανθρωπιά, πού ἀποτελεῖ τό μοντέλο τῆς νεωτερικότητας.

Μπροστά σ' αὐτά τά βαθειά πληγωμένα παιδιά καί στά ἄλλα παρόμοια, πῶς νά κάνεις λόγο γιά ἀνθρώπινη «κοινωνία», γιά σπίτι, πού τό θερμαίνει ἡ ἀγάπη, πού τό ἐνώνει ὁ κοινός πόνος καί τό ζωογονεῖ ἡ κοινὴ χαρά; Καί πῶς νά ἀποτολμήσεις τήν ἀναγκαῖα προέκταση καί νά ἀναφερθεῖς στοὺς δεσμούς, πού οἰκοδομοῦν τίς συνεργασίες καί τίς φιλίες καί πού γεμίζουν τίς ὑπάρξεις μέ τόν πόθο τῆς ἰσοβίας κοινῆς πορείας μέσα στό ἀνάκτορο τοῦ γάμου καί τοῦ ἀγαπητικοῦ μερισμοῦ τῆς εὐτυχίας καί τῆς περιπέτειας; Ὅλα αὐτά τά μεγάλα θέματα

«Τά τῆς Ἐκκλησίας ἀποίμαντα»

(Υ)

Βιώνει κανείς φόρτιση ἀφορητῆς ὁδύνης, ὅταν ἐξακριβώνει τὴν τραγικὴ ἄλλοτρίωση τῶν ἱστορικῶν Κέντρων τῆς ἀποστολικῆς, θυσιαστικῆς διακονίας καὶ ὅταν διαπιστώνει τὴ μεταποίησή τους σέ κάστρα κοσμικῆς προβολῆς, σέ ἐργαστήρια ὑπεροχικῆς ἀνάδειξης καὶ σέ θρόνους μάταιης, ἡγεμονικῆς, κοσμικῆς λάμψης, πού ἐκτρέφει καὶ διογκώνει τὴν ἔπαρση τῶν ἐπικαθήμενων καὶ ἐκμηδενίζει τό θησαύρισμα τοῦ ψυχικοῦ κάλλους.

Αἰῶνες, τώρα, ἡ Ἐκκλησία σηκώνει τό φορτίο τῆς περιπέτειας καὶ τοὺς σπασμούς τῆς διαίρεσης, ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυσώπητης διαπά-

λης γιὰ τὰ πρωτεῖα καὶ τίς πρωτοκαθεδρίες τῶν-κατὰ κόσμο-κορυφαίων ποιμένων Τῆς.

Σαφέστατη ἡ διδαχὴ τοῦ Κυρίου μας καὶ ἡ προτροπὴ Του στοὺς δώδεκα Ἀποστόλους Του: «Οἶδατε, ὅτι οἱ Ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθ. κ' 25-27).

Καὶ πάλι, μετὰ τὸν ἱερό Νιπτήρα, μέσα στή βαθειὰ συγκίνηση, ἐξήγησε τὴν πράξη τῆς ἔσχατης ταπείνωσης καὶ χειραγώγησε τοὺς

καὶ οἱ καταξιωμένες-σέ πανανθρώπινη κλίμακα-ἐμπειρίες, ἀποτελοῦν, γιὰ τὸν κόσμο μας καὶ γιὰ τὸν εὐτελισμένο πολιτισμό μας, μιά ξένη γλῶσσα καρδιᾶς, πού τὴ μιλοῦσαν καὶ τὴν ἀξιοποιοῦσαν οἱ παρωχημένες γενιές καὶ πού δέ μποροῦν, οὔτε νά τὴν ἀποκρυπτογραφήσουν, οὔτε καὶ νά τὴ συλλαβίσουν, τὰ θύματα τοῦ σκοταδισμοῦ τῆς νεωτερικότητος.

ἀγίους Ἀποστόλους Του στήν ὑπερ-
 βαση τῶν φιλοδοξιῶν καί στήν «κε-
 νωτική» διακονία τῆς ἀγάπης. «Ὅτε
 οὖν ἔνιψε τούς πόδας αὐτῶν καί ἔ-
 λαβε τά ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπесῶν
 πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, γινώσκετε τί πε-
 ποίηκα ὑμῖν; ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ δι-
 δάσκαλος καί ὁ Κύριος, καί καλῶς λέ-
 γετε, εἰμί γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν
 τούς πόδας, ὁ Κύριος καί ὁ Διδά-
 σκαλος, καί ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων
 νίπτειν τούς πόδας. ὑπόδειγμα γάρ
 δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα
 ὑμῖν καί ὑμεῖς ποιῆτε» (Ἰωάν. ιγ' 12-15).

Οἱ ὑπομνήσεις αὐτές, διδαχές
 τῆς ἔσχατης ὥρας, κατά τὴν ὁποία
 ὁ «ἐξωνημένος» προδότης «ἐξήρχε-
 το», γιὰ νὰ ἐπιτελέσει τὴν «προ-
 δοσία» καί οἱ παθιασμένοι ἄρχον-
 τες τοῦ λαοῦ ὑλοποιοῦσαν τό σχέ-
 διο τῆς σταυρικῆς καταδίκης, λη-
 σμονήθηκαν, ἀτυχῶς, ἀπὸ τούς-κο-
 σμικά-προνομιούχους ποιμένες τῶν
 μεγάλων κέντρων τῆς αὐτοκρατο-
 ρικῆς ἐξουσίας. Καί ἐγκαινίστηκε ἡ
 ἀδυσώπητη διαμάχη γιὰ τὰ
 πρωτεῖα καί γιὰ τίς πρόσθετες,
 ἀποκλειστικές ἀρμοδιότητες.

Τό πόσο στοίχισε αὐτή ἡ δια-
 μάχη εἶναι σέ ὅλους μας γνωστό.
 Δίχασε τὴ μιά καί ἀδιαίρετη «Καθο-
 λική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία».
 Ἄνοιξε χάσμα μέγα ἀνάμεσά τους.
 Καί προκάλεσε ἰσχυροὺς κλονι-
 σμούς καί βίαιες ἀντιπαλότητες
 στήν ἐνότητα καί στή συνεργασία
 τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Κατά τίς Οἰκουμενικές, Συνο-
 δικές Της Συνάξεις ἡ ἀδιαίρετη

Ἐκκλησία προσδιόρισε μέ ἀκρίβεια
 καί μέ Θεοφώτιστη σαφήνεια, ὅτι
 τὰ πρωτεῖα καί τοῦ Πάπα τῆς Ρώ-
 μης καί τοῦ Πατριάρχου τῆς δεύτε-
 ρης Ρώμης, τῆς Κωνσταντινούπο-
 λης εἶναι «πρωτεῖα τιμῆς» καί, κα-
 τὰ προέκταση, «πρωτεῖα εὐθύνης
 καί μόχθου». Δέ σηματοδοτοῦν ὑπε-
 ροχικά ἀξιώματα καί διευρυμένες
 δικαιοδοσίες, πού ἀκυρώνουν τὴν
 ἰσοτιμία τῶν Ἐπισκόπων, τῶν δια-
 δόχων τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί
 ὑποβαθμίζουν τὴ Συνοδικότητα καί
 τὴν «ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι» διαχείριση
 τοῦ ἀποστολικοῦ Χαρίσματος.

Ἐξω, ὅμως, ἀπὸ τίς Οἰκουμε-
 νικές Συνόδους, ὑπὸ τὴν καταλυτι-
 κή ἐπίδραση τοῦ ἀπολυταρχικοῦ
 σχήματος τῆς κοσμικῆς, αὐτοκρα-
 τορικῆς ἐξουσίας καί μέ υπερφορ-
 τισμένη τὴ λαχτάρᾳ τῆς ἀλαζονικῆς
 αὐτοπροβολῆς στὶς ὑπεροχικές βα-
 θμίδες τοῦ ἐπισκοπικοῦ, λειτουργή-
 ματος, οἱ ἀντιπαραθέσεις κατάντη-
 σαν ρουτίνα τῆς καθημερινότητος.
 Καί ὁ ἀγώνας νὰ ὑπερυψωθοῦν κά-
 ποιοι θρόνοι ἢ κάποιοι Ἐπίσκοποι,
 ἐνθρονισμένοι στοὺς ἐπίσημους καί
 διακριτοὺς θρόνους, πῆρε τὴ μορ-
 φή καί τίς διαστάσεις ἐξοντωτικῆς
 ἐμφύλιας ἀναμέτρησης.

Ἔτσι φτάσαμε στὸν εἰκοστό
 πρῶτο αἰῶνα, στὸν αἰῶνα τῶν κο-
 σμογονικῶν ἀνακατατάξεων, τῆς
 ἀδηφάγου ὑλομανίας, τῆς κατα-
 λυτικῆς ὑποτίμησης τοῦ ἀνθρώπι-

νου προσώπου, τῆς κυριαρχίας τῆς ἀπάτης καί τῆς ἐκμετάλλευσης καί, ἀντί νά ἀναπτυχθοῦμε στήν οἰκουμένη ὡς κήρυκες τῆς Ἀλήθειας καί φορεῖς τοῦ Θεϊκοῦ μηνύματος τῆς Ἀγάπης, δαπανοῦμε τίς δυνάμεις μας καί τό ἐκκλησιαστικό μας κύρος στό διακύβευμα τῶν πρωτείων.

Τό πρωτεῖο τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης, ὅπως προβλήθηκε, ὅπως ὑποστηρίχτηκε, καί ὅπως λειτούργησε, κατάντησε τό μεγάλο ἀγκάθι, πού ἔσκισε τήν ἐνότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος καί ἀντί γιά λέντιο ταπεινῆς καί ἀγαπητικῆς διακονίας, ἐμπιστεύτηκε στά χέρια καί στό κεφάλι τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Ρώμης τήν τιάρα, τό διπλό διάδημα, τῆς πολιτικῆς καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας.

Καί στήν «καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή», τό «πρωτεῖο τῆς τιμῆς» τοῦ Ἐπισκόπου τῆς νέας Ρώμης, ἐκδιπλώθηκε καί βιώθηκε ἄλλοτε ὡς ἀποστολική κληρονομιά ἐπίμοχθης, ταπεινῆς διακονίας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί ἄλλοτε ὡς ἀντιγραφὴ τῶν υπερφίαλων βηματισμῶν τοῦ Ποντίφηκα τῆς Ρώμης.

Στό προηγούμενο φύλλο τῆς «Ἐλευθέρης πληροφόρησης» παρουσίασα σειρά ἐρμηνευτικῶν σχολίων τῶν διακεκριμένων Κανονολόγων τοῦ δωδέκατου αἰώνα. Τῆς χρονικῆς περιόδου, πού τό σχίσμα Ἀνατολῆς καί Δύσης εἶχε πιά παγιωθεῖ καί ἡ γενικευμένη ἀντίδραση τῶν

Πατριαρχῶν, τῶν Ἐπισκόπων καί τοῦ Ὁρθοδόξου Πληρώματος τῆς Ἀνατολῆς στίς παράλογες Παπικές ἀξιώσεις ἀνάγκασε τοὺς μελετητές τῆς ἱστορίας καί τῶν Ἱερῶν Κανόνων νά ἐγκύψουν στά Καινοδιαθηκικά κείμενα, στίς διδαχές τῶν Πατέρων, στὸν Ἱεροκανονικό πλοῦτο καί σ' ὁλόκληρη τὴν πλοκὴ τῆς «περὶ τό Πρωτεῖο» διαμάχης, γιά νά διαφυλάξουν τὴν Ἀποστολικότητα τῆς Ἐκκλησίας καί γιά νά προσανατολίσουν, μέ ὑπευθυνότητα, τό λαό.

Σέ τοῦτο τό φύλλο, συμπληρωματικά, θά φιλοξενήσω τίς ἐρμηνεῖες καί τίς κρίσεις ἐνός σοφοῦ Κανονολόγου τοῦ δέκατου ὀγδοοῦ αἰώνα, τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτη. Οἱ ἐρμηνεῖες του ἔχουν ἰδιαίτερη βαρύτητα, γιατί ἀντανακλοῦν καί τίς βίαιες συμπεριφορές τῶν «ἐκκοσμιευμένων» παραγόντων τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τοὺς ὑποδουλωμένους καί πονεμένους ἀδελφούς τῆς Ἀνατολῆς.

Μεταφέρω μερικά, χαρακτηριστικά, ἀποσπάσματα ἀπὸ τό εὐρύτατο σχόλιο, πού συνοδεύει τὴν ἐρμηνεία τοῦ Θ' Ἱεροῦ Κανόνα τῆς Τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἀκριβῶς αὐτοῦ τοῦ Κανόνα, πού ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καί ὁ πρωτοπρεσβύτερός του Γεώργιος Τσέτσης, ἐπικαλοῦνται, γιά νά στηρίξουν τό προνομιακό δικαίωμα τῆς ἐκδίκησης σέ ἀνώτατο καί τελευταῖο βαθμὸ τῶν Μητροπολιτῶν καί τῶν Ἐπισκόπων ὁλόκληρης τῆς Οἰκουμένης.

«Ὅτι μὲν γάρ ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἐνεργεῖν εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ ἐνορίας τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, οὔτε εἰς αὐτόν ἐδόθη ἀπὸ τόν Κανόνα τοῦτον ἡ ἐκκλητος ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ (ἣτις ἐστὶν ἀγωγή ἀπὸ οἰουδήποτε δικαστηρίου ἐφ' ἑτερον μεῖζον δικαστήριον, κατὰ τό θ' βιβλ. τῶν Βασιλικ. τίτλ. α') δηλὸν ἐστὶ α' διατί ἐν τῇ δ' πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι ταύτης Συνόδου ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος ἐνεργήσας ὑπερόρια, καὶ λαβὼν τὴν Τύρον ἀπὸ τόν Ἐπίσκοπόν της Φώτιον, καὶ δούς αὐτήν εἰς τόν Βηρυτοῦ Εὐσέβιον, καὶ καθελὼν καὶ ἀφορίσας τόν Φώτιον, ἐμέμφθη καὶ ἀπὸ τούς ἄρχοντας, καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν Σύνοδον διὰ τοῦτο. Καὶ ἀγκαλὰ ἐπροφασίσθη πολλά, μέ ὅλον τοῦτο ὅσα ἐκεῖ ἐνήργησεν, ἀκυρώθησαν ὑπὸ τῆς Συνόδου, καὶ ὁ Φώτιος ἐδικαιώθη, καὶ τὰς ἐπισκοπὰς τῆς Τύρου ἔλαβε. Διό καὶ ὁ Ἐφέσου Ἰσαάκ ἔλεγεν εἰς Μιχαὴλ τόν πρῶτον τῶν Παλαιολόγων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἐκτείνει τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς (κατὰ τόν Παχυμέρη βιβλ. στ' κεφ. α'), β' ὅτι οἱ πολιτικοὶ καὶ βασιλικοὶ νόμοι δέν προσδιορίζουσιν ὅτι ἡ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως μόνον κρίσις καὶ ἀπόφασις δέν δέχεται ἐκκλητον, ἀλλ' ἀορίστως ἐκάστου Πατριάρχου καὶ τῶν Πατριαρχῶν πληθυντικῶς».

«...Ὅτι δέν ἔχει ἄδειαν τινας, οὔτε Μητροπολίτης, οὔτε Πατριάρχης νά ἐνεργῇ τι εἰς τὰς ὑπορορίου

ἐκκλησίας, εἰμὴ μόνον εἰς τὰς ὑποκειμένας αὐτῷ, κατὰ τούς Κανόνας τῶν Ἀποστόλων λδ', λε', τῆς α', στ', ζ', τῆς β', γ', η', τῆς στ', κ' λστ', λθ' τῆς Σαρδικῆς, γ', ια', ιβ', καὶ τῆς Ἀντιοχείας θ' καὶ ἄλλους. Καὶ πῶς λοιπόν ὁ παρὼν Κανὼν, καὶ οἱ ἄλλοι ἤθελαν διατάξει τό ἐναντίον τούτων ἀπάντων; ε' ὅτι ἂν ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἤθελε λάβει τό τοιοῦτον προνόμιον, πῶς οἱ πατριαρχαὶ Κωνσταντινουπόλεως, διαφερόμενοι πολλάκις μετὰ τῶν παπῶν, δέν εἶπαν ὅτι ἔχουσι τοιοῦτον, ἀλλὰ μόνον ὅτι τὰ ἴσα πρεσβεῖα; ἢ πῶς ἄλλος οὐδεὶς Χριστιανὸς ἐν ταῖς τοιαύταις αὐτῶν διαφοραῖς εἶπέ ποτε τόν Κωνσταντινουπόλεως μεῖζονα τοῦ Ρώμης; Ζῆ λοιπόν Κύριος, ζῆ! ἡ ἀληθὴς ἐξήγησις τοῦ Κανόνος εἶναι ἐτούτη, Ἐξαρχος τῆς Διοικήσεως, κατὰ Βαλσαμῶνα, δέν εἶναι ὁ τῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτης (ἐπεὶδὴ ἡ Διοίκησις περιέχει πολλὰς ἐπαρχίας καὶ Μητροπόλεις), ἀλλ' ὁ τῆς Διοικήσεως Μητροπολίτης...».

Συνεχίζοντας τὴ μελέτη τοῦ σχολίου τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, στὸν 9ον Ἱερό Κανόνα τῆς Τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, διαβάζουμε:

«Λέγει λοιπόν ὁ Κανὼν, ὅτι ἀνίσως Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς διαφέρεται (φιλονικεῖ) μέ τόν Μητροπολίτην τῆς ἐπαρχίας, ἃς καταλαμβάνη ἢ τόν Ἐξαρχον τῆς διοικήσεως, ὅπερ ταύτόν ἐστίν, ὅτι οἱ ὑποκείμενοι Κληρικοὶ καὶ Μητροπολίται τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἃς κρι-

θοῦν, ἢ εἰς τόν Ἐξαρχον τῆς διοικήσεως, εἰς τήν ὁποίαν εὐρίσκονται, ἢ εἰς τόν Κωνσταντινουπόλεως, ὡς εἰς ἴδιον Πατριάρχην. Δέν εἶπεν ὅτι ὁποιος Κληρικός διαφέρεται πρὸς ἄλλο τρίας διοικήσεως Μητροπολίτην, ἢ Μητροπολίτης πρὸς Μητροπολίτην τῆς ὁποιασδήποτε διοικήσεως καὶ ἐνορίας, ἅς κρίνονται πρὸς τόν Κωνσταντινουπόλεως...».

«Διό καὶ ὁ Ζωναρᾶς οὐ πάντων, λέγει, τῶν Μητροπολιτῶν, πάντως ὁ Κωνσταντινουπόλεως καθεῖται δικαστής, ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ (ἐρμηνεῖα τοῦ ιζ' τῆς παρούσης δ'). Καὶ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ ε' τῆς Σαρδικῆς ὁ αὐτός λέγει "μόνον τῶν ὑποκειμένων τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰς ἐκκλησίους, ὥσπερ καὶ μόνον τῶν ὑποκειμένων τῷ Ρώμης, ἔχει ὁ Ρώμης τὰς ἐκκλησίους". Ἡδη δέ ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος καὶ ὁ Ἐξαρχος τῆς διοικήσεως δέν ἐνεργεῖ, ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐστὶ Κριτὴς πρῶτος καὶ μόνος καὶ ἔσχατος τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ Μητροπολιτῶν, οὐ μὴν δέ καὶ τῶν ὑποκειμένων τοῖς λοιποῖς Πατριαρχαῖς. (Ἄλλ' ὅχι καὶ τῶν Μητροπολιτῶν, πού ἀνήκουν σὲ ἄλλους Πατριαρχες). Μόνη γάρ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος εἶναι ὁ ἔσχατος καὶ κοινότατος Κριτὴς πάντων τῶν Πατριαρχῶν, ὡς εἶπομεν, καὶ ἄλλος οὐδεὶς».

Εἶναι σαφές, σαφέστατο καὶ μὴ ἐπιδεχόμενο καμμιὰ ἀμφισβήτηση, ὅτι ὁ Πατριάρχης τῆς «ποτέ»

βασιλεύουσας, δέν εἶναι τιμημένος μέ πρωτεῖο ἐξουσίας. Δέν ἔχει τὴν ἐντολή καὶ τὴν ἐξουσιοδότηση ἐκ μέρους τῶν Ἱερῶν Κανόνων, νά ἀσκήσει τὸ λειτούργημα ὑπέρτατου κριτῆ καὶ νά στήσῃ στὴν ἔδρα τῆς ποιμαντικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἀνώτατο Δικαστήριον, γιὰ νά δικάσῃ καὶ νά κρίνῃ, σὲ τελευταῖο βαθμό, τίς ὑποθέσεις καὶ τίς παραβάσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού προκύπτουν σὲ ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς Οἰκουμένης καὶ στὰ πλαίσια ὁποιασδήποτε ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας.

Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καθιερώθηκε ἀπὸ Συνοδικές ἀποφάσεις νά τιμᾶται ὡς ποιμένας τῆς πόλης, πού λειτουργοῦσε σάν δεύτερη, μετὰ τὴ Ρώμη, τὴν καθέδρα τοῦ αὐτοκράτορα, ὧν τῶν διοικητικῶν μηχανισμῶν καὶ ὧν τῶν διακεκριμένων προσώπων, πού πλαισίωναν τὸ παλάτι καὶ ὅλες τίς ἐξουσίες τῆς ἀπέραντης αὐτοκρατορίας.

Ὁ τρίτος Ἱ. Κανόνας τῆς Δεύτερης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὀρίζει:

«Τόν μὲν τοι Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τόν τῆς Ρώμης ἐπίσκοπον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ρώμην».

Καὶ ὁ εἰκοστός ὄγδοος Ἱερὸς Κανόνας τῆς Τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πού συνήλθε στὴ Χαλκηδόνα, ἐπικύρωσε τὰ πρεσβεῖα τιμῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, πού εἶχε θεσπίσει ἡ Δεύτερη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, μέ τὸ ἴδιο σκεπτικό:

«Τά αὐτά καί ἡμεῖς ὀρίζομέν τε καί ψηφίζομεθα, περί τῶν πρεσβεῶν τῆς ἀγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης, καί γάρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, διά τό βασιλεύειν τήν πόλιν ἐκείνην, οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τά πρεσβεῖα. Καί τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ἑκατόν πεντήκοντα θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τά ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ρώμης ἀγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τήν βασιλεῖα καί συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καί τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβεῶν τῇ πρεσβυτέρα βασιλίδι Ρώμῃ, καί ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν».

Αὐτά τά πρεσβεῖα τιμῆς ἐπισήμως θεσπίστηκαν καί ἐπιβλήθηκαν, χωρίς νά θεσπίζεται, ταυτόχρονα καί τό ὑπεροχικό δικαίωμα τῆς ἀνώτατης, τελικῆς δικαστικῆς κρίσης.

Τό μόνο προνόμιο, πού προσφέρθηκε στόν Ἐπίσκοπο τῆς Νέας Ρώμης, εἶναι ἡ χειροτονία τῶν Μητροπολιτῶν τῶν τριῶν διοικήσεων, Ποντικῆς, Ἀσιανῆς καί Θρακικῆς καί τῶν Ἐπισκόπων τῶν ἀκριτικῶν περιοχῶν τῶν διοικήσεων αὐτῶν, πού εἶχαν καταληφθεῖ ἀπό βαρβαρικά φύλα.

«Τούς τῆς Ποντικῆς, καί τῆς Ἀσιανῆς καί τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δέ καί τούς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτο-

νεῖσθαι ὑπό τοῦ προειρημένου ἀγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἀγιωτάτης ἐκκλησίας...».

Θά μοῦ ἐπιτρέψετε νά καταθέσω στήν ἠλεκτρισμένη τράπεζα τῶν σύγχρονων προβληματισμῶν καί-πρό πάντων-στis καρδιές τῶν ἀναγνωστῶν μου, ἓνα ὄραμα. Ἴσως ἀνεδαφικό, ἴσως φορτισμένο-«καθ' ὑπερβολή»-μέ τίς ἔμπονες διεγέρσεις τῆς ψυχῆς, πού τίς προκαλοῦν οἱ ἱστορικές μνημες καί πού θερμιοῦν τήν ἀποσταμένη ἐλπίδα. Ἴσως, ὅμως καί νά ἀποτελεῖ τή μόνη ρεαλιστική πρόκληση πρὸς τοὺς ἀχθοφόρους τῆς μέγιστης ἱστορικῆς κληρονομιάς, πού τήν παρέλαβαν, ἀπό τοὺς Πατέρες τοὺς καί προκατόχους τοὺς, ὡς λέντιο ταπεινῆς διακονίας καί ὡς «κένωση» ἀγαπητικῆς θυσίας καί τήν κατάντησαν ἀλαζονική ἐνθρόνιση σέ θρόνους πρωτείων καί σέ εὐτελιστικό χρονικό κοσμικῆς αὐτοδιαφήμισης.

Ἡ «βασιλίδα τῶν πόλεων» ἔχασε τόν πρωταγωνιστικό της ρόλο στό οἰκουμενικό γήπεδο τῆς παγκόσμιας ἱστορίας. Οἱ πολιτικές καί οἱ πολιτισμικές ἀνακατατάξεις, πού γέμισαν τόν ἱστορικό τόμο τῆς νεωτερικότητας, ἔστησαν ἄλλα κέντρα παγκόσμιας ἐπιρροῆς καί χάραξαν ἄλλους σχεδιασμούς ἀνάπτυξης. Τόνισαν καί τόνωσαν τήν ἀπαξίωση καί τήν περιθωριοποίηση τοῦ ψυχικοῦ κάλλους καί τή μεγιστοποίηση τῆς εὐμάρειας. Τήν ἀ-

πόσβεση της προσωπικής, ύπαρξιακής προβληματικής. Τόν έγκλωβισμό του ατόμου στην άπεριόριστη απόλαυση της ύλης. Καί τή στράτευση του στους πλασματικούς καί προσχεδιασμένους άγώνες γιά τίς «συμβατικές» καί «υπό έλεγχο» έλευθερίες του.

Αυτή τήν έποχή, ή μαρτυρική Έκκλησία της άλλοτε βασιλεύουσας θά μπορούσε, μέ τήν πλούσια έμπειρία της, του «χθές», νά φωτίσει τόν όρίζοντα, του «σήμερα» καί του «αύριο». Νά κλειδώσει στό ταμείο των άναποτελεσματικών έκκρεμοτήτων τίς άκάλυπτες συναλλαγματικές των τίτλων τιμής καί πρωτείων καί νά αφήσει έλεύθερη τήν καρδιά νά έκφραστεί μέ τήν Εύαγγελική γλώσσα της αγάπης.

Όλα όσα έχει νά πει τό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης καί τά μηνύματα, πού μπορεί νά έξαγγείλει στην πικραμένη καί ματωμένη σύγχρονη ανθρωπότητα, δέν άντέχουν τό στρίμωγμα σέ ένα πυκνό δημοσίευμα. Είναι ο τίμιος άποστολικός μόχθος άτέλειωτων γενεών καί ή έμπειρία σοφών καί αγίων, πού μās κληροδοτήθηκε όχι ως ψυχρός υλικός πλοϋτος, άλλ' ως τό «αηα» της άναγεννημένης ύπαρξης.

Προσωπικά, ως Μητροπολίτης της της Όρθόδοξης Άνατολικής Έκκλησίας, νοιώθω βάρος συνείδησης παρακολουθώντας τόν Πατριάρχη της άλλοτε βασιλεύουσας, νά

εϋτελίζει έπικίνδυνα τό άποστολικό, έπισκοπικό λειτούργημα, παραγκωνίζοντας τήν κύρια υπευθυνότητά του, τόν Εύαγγελισμό σ' όποιοδήποτε μήκος καί πλάτος του πλανήτη καί δαπανώντας τή ζωτικότητα του καί τήν υπόληψη του στό παιχνίδι των χρηματιστηριακών τίτλων της δημόσιας προβολής.

Τά άποκλειστικά άνοιγματα του σημερινού Πατριάρχη Βαρθολομαίου είναι δύο.

1. Η λιτάνευση του όνόματός του καί της φήμης του στά βουνά καί στίς θάλασσες του πλανήτη μας, ως θεραπευτοϋ καί σωτήρα του καταμολυσμένου φυσικοϋ μας περιβάλλοντος. Δαπανηρότατα τά ταξίδια του. Έντατική ή δημοσιογραφική προβολή του. Συνακόλουθες οί παγερές, έθιμοτυπικές συναντήσεις του μέ τούς ισχυρούς της γής μας καί οί χειραψίες του, πού άποτυπώνονται στά τηλεοπτικά δελτία είδήσεων.

Πόσα είναι τά ταξίδια, πού έχουν πραγματοποιηθεί ίσαμε σήμερα; Άτέλειωτα. Καί ποιά τά άποτελέσματα; Ένα μηδέν. Μέ τήν ένασχόλησή του αυτή, ο Πατριάρχης δέν έφερε τήν ίσορροπία στό καταμολυσμένο περιβάλλον μας, αλλά άνέβασε τήν «Παναγιότητα του», στό σανίδι της παγκόσμιας πασαρέλας. Τά μηνύματα της Όρθοδοξίας έμειναν στό σεντούκι. Καί ή αϊγλη της θεατρικής επίδειξης άναδείχτηκε όραμα καί άγώνισμα Πατριαρχικό.

2. Τό δεύτερο άνοιγμα του Πα-

τριάρχη Βαρθολομαίου (ἐπένδυση καὶ ἱκανοποίηση ὁράματος), εἶναι ἡ κοινὴ φωτογράφηση μέ τὸν Πάπα τῆς Ρώμης καὶ ἡ ἐπίμονη προβολὴ τοῦ πρωτείου τῆς Ἀνατολῆς ὡς ἰσότιμου καὶ ἰσόκυρου μέ τὸ πρωτεῖο τῆς Δύσης.

Δέκα αἰῶνες-ὁλόκληρη χιλιετία-ὁ Ἀνατολικός, Ὁρθόδοξος Θεολογικός λόγος ἀνασκάπτει τὰ ἱστορικά θησαυροφυλάκια καὶ ἐπεξεργάζεται, μέ ἐπιμονή καὶ μέ προσοχή τίς ἐκκλησιολογικές ἐπισημάνσεις καὶ τίς Συνοδικές ἀποφάσεις, διακηρύσσοντας-μετά τίς εὐσυνείδητες διερευνήσεις-ὅτι τὸ παπικὸ πρωτεῖο εἶναι ἀπλή ἔκφραση τιμῆς καὶ ὅτι ἡ τιμητικὴ του διάκριση, ὅπως καὶ ἡ διάκριση τοῦ Κωνσταντινούπολης δέν εἰσάγει δικαιώματα διοικητικῆς ὑπεροχῆς καὶ ἐπικυριαρχίας. Καί, μετά τὴν ἐκπνοή τῆς χιλιετίας, ὁ διάδοχος μεγάλων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἔπαψε νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴ διδασχὴ τους καὶ τὴ συμπεριφορὰ τους, ἀνέβασε τοὺς τόνους τῆς αὐτοπροβολῆς του καὶ μάχεται, γιὰ τὴν ἐπιβολή καὶ τὴν κατακύρωση τῶν τίτλων τῆς ὑποτιθέμενης ὑπερεξουσίας του.

Αὐτόδηλο, ὅτι τὸ ὄψιμο ὄνειρο καὶ ὁ ἀγώνας τοῦ Πατριάρχου τῆς Πάλας ποτέ-βασιλεύουσας, ἐγγράφουν στόχευση ἐκκοσμικευμένης περιπλάνησης ἔξω ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ τροχιά τῆς καταξιωμένης Ὁρθόδοξης σταυρικῆς ταπεινότητος.

«Πετόντι καλάμω» δίνω ἕνα

περιεκτικὸ διάγραμμα τῶν ζωτικῶν στοιχείων, πού θὰ μπορούσε νὰ δώσει στίς γενιές τοῦ αἰῶνα μας ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινούπολης, καθαρμένη μέσα στοῦ καμίνι τῆς μακρᾶς τῆς δοκιμασίας καὶ ἀνανεωμένη μέσα στοῦ ζεῖδωρο πνεύμα τῆς πολυσήμαντης Εὐχαριστιακῆς καὶ Θεολογικῆς κληρονομίᾶς τῆς.

1. Ἄν οἱ ὁραματισμοὶ τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου καὶ οἱ βηματισμοὶ του στὰ σύγχρονα γήπεδα τῆς τεχνολογικῆς ὑπερανάπτυξης καὶ τῆς πνευματικῆς ἀποσύνθεσης διατηροῦσαν τὴ δρόσο τῆς ἀποστολικῆς Χάριτος καὶ τὴν πολὺπτυχη ἐμπειρία τῆς Πατερικῆς πιστότητας, ἡ προσφορά του στὴν Ὁρθόδοξη Οἰκογένεια καὶ στὴν πολυδιασπασμένη ἀνθρωπότητα θὰ ἦταν δυναμικὴ, ἀποκαλυπτικὴ τῶν φωτεινῶν ὀριζόντων τοῦ πνεύματος καὶ ὁδηγητικὴ γιὰ τὴν κάθε ὑπαρξη, πού πνίγεται στὴ θολὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ὕλοκρατίας καὶ ἀναζητᾶται ἀνάσα καθαρῆς καὶ ὀρίζοντα πνευματικῆς καταξίωσης.

Θὰ μπορούσε τὸ Πατριαρχεῖο καὶ ὁ Πατριάρχης τῆς «Δεύτερης Ρώμης» νὰ ἐμπλουτίσει καὶ νὰ τροφοδοτήσῃ τὴν Οἰκουμένη μέ τοὺς ἀτίμητους θησαυροὺς τῆς Ὁρθόδοξίας. Μέ τὰ κείμενα τῶν Γραφῶν, πού μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ στὴν ἐκφραστικότατη ἑλληνικὴ μας γλῶσσα. Καί μέ τὰ Θεολογικά καὶ Ἀνθρωπολογικά διδάγματα τῶν ἁγίων Πατέρων μας, πού ἀναπλάθουν τὰ ὁράματα, νοηματίζουν τὴν καθημε-

ρινότητα, ἀδελφοποιοῦν τὰ μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, κατεβάζουν τὴν χαρὰ τῆς αἰωνιότη-
τας ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ μας καὶ ἀνεβάζουν τὸ στεναγμὸ μας καὶ τὴν ὁδύνη μας ἀπὸ τοὺς ματωμένους δρόμους τῆς γῆς μας στοὺς κόλ-
πους τῆς θεϊκῆς Ἀγάπης.

Εἶναι ἀδιανόητο, θεολογικὲς ὁμάδες καὶ ἐκδοτικὰ συγκροτήματα τῶν πέντε ἡπείρων νὰ ἀφιερώνον-
ται, μέ ἐνδιαφέρον καὶ μέ διακριτι-
κὴ ἐπιμέλεια, στὸ ἔργο τῆς ἐπανεκ-
δοσης τῶν Πατερικῶν κειμένων καὶ
τό «πρῶτο τῇ τάξει» Ὁρθόδοξο Πα-
τριαρχεῖο νὰ μὴν εἰσφέρει τὸν κό-
πον του καὶ τὴν πολλαπλὴ ἔμπει-
ρία του στὴν ἀναμετάδοση τῶν Ὁρ-
θοδόξων Πατερικῶν μηνυμάτων.

2. Φτωχή, φτωχότατη, σχεδὸν
μηδαμινὴ εἶναι καὶ ἡ προσφορά
σύγχρονων ἐνημερωτικῶν κειμέ-
νων, ἀναλυτικῶν τοῦ προσανατο-
λισμοῦ καὶ τοῦ πλοῦτου τῆς Ὁρθο-
δοξίας καὶ κριτικῶν τῶν ρευμάτων,
πού καταδυναστεύουν τὴ σύγχρο-
νὴ ἀνθρωπότητα. Ἄλλοι Ὁρθόδο-
ξοι ἀδελφοί μας, στὸ μέτρο τῶν
δυνάμεών τους, κατάθεσαν τὴ γνώ-
ση τους καὶ τὴν ἔμπειρία τους στίς
χώρες, πού βρέθηκαν ἐξόριστοι ἢ
μετανάστες. Καὶ ἡ προσφορά τους
αὐτὴ μελετήθηκε καὶ ἐκτιμήθηκε καὶ
ἄφησε τὴ σφραγίδα τῆς σέ πολλές
ἀνήσυχες ὑπάρξεις. Τὸ Πατριαρ-
χεῖο, πού ἐπιμένει νὰ διεκδικεῖ τὰ
πρωτεῖα καὶ νὰ καλεῖ τοὺς πάντες
σέ ὑποταγή, δέ δείχνει νὰ τὸ διε-
γείρει ἡ ἀγωνία γιὰ τὴ διδασχὴ καὶ

γιὰ τὴν ὑπεύθυνη χειραγώγηση τοῦ
λαοῦ, σέ ὁποιοδήποτε σημεῖο τοῦ
πλανήτη καὶ ἂν καταθέτει τὸ μόχθο
του καὶ τίς ἀγωνίες του.

Πολλὲς φορές, παρακολουθῶ
τίς περιοδεῖες τοῦ Πατριάρχου καὶ
τίς δημόσιες ἐμφανίσεις του. Μιλά-
ει τὴ γλώσσα τοῦ πολιτικοποιημέ-
νου προβληματισμοῦ καὶ τῆς εὐμά-
ρειας. Καὶ δὲν μιλάει τὴν ἀποστο-
λικὴ γλώσσα τῶν λυτρωτικῶν μηνυ-
μάτων. Ἐπισημαίνει τίς τραγικὲς
συνέπειες τῆς ἀλλοίωσης τοῦ φυ-
σικοῦ περιβάλλοντός μας καὶ δὲν
ἀποκαλύπτει στὸ ἀνήσυχο ἀκροα-
τήριό του τοὺς μολυσμοὺς τοῦ
πνεύματος, πού ἀποσυνθέτουν τίς
σύγχρονες κοινωνίες καὶ πού δια-
μορφώνουν, ἐρειπωμένα ἀνθρώπι-
να ἀπομεινάρια, τίς εἰκόνες τοῦ Θε-
οῦ.

Μέ τὴ μελέτῃ τῆς καθημερι-
νότητας καὶ μέ τὴν ἐπεξεργασία
τῶν σηματοδοτήσεων, πού ἀφήνει
πίσω τῆς ἡ ἀδιάκοπη Πατριαρχικὴ
περιήγησις στά καμένα ἢ ἀποψι-
λωμένα βουνὰ καὶ στίς μολυσμένες
θάλασσες, καταλήγει κανεὶς στὸ
συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἀχθοφόρος τῆς
βαρύτατης καὶ ἀσύγκριτης κληρο-
νομίᾳς τοῦ Ὁρθόδοξου Ἀποστολι-
κοῦ βιώματος, περπατάει ἐπίσημα
καὶ ἐπιδεκτικά, ἀλλὰ... στὸ περιθώ-
ριο. Μακριὰ ἀπὸ τὸ στάδιο τῆς ὑ-
παρξιακῆς ἀγωνίας καὶ τῆς πνευ-
ματικῆς ἀθλήσεως. Στήνεται στὴν αὐ-
λὴ τῆς ἐφήμερης, «μιντιακῆς» φω-

τογράφησης. Καί κατηγορίζει, στο άνοιχτό βάραθρο τῆς λησμοσύνης.

Γιά τήν ὥρα, ἐκεῖνο, πού τοῦ μένει ὡς γλυκανάλατο ἀπόκτημα, εἶναι τό βαρύ ἐγκώμιο, μέ τό ὁποῖο προλογίζει τήν ἐκκλητη προσφυγή του, στό ἀνώτατο(!!!), ἀλλά ἀνυπαρκτο κατά τούς Ἱερούς Κανόνες, Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο, ὁ καθηρημένος Παντελεήμονας Μπεζενίτης.

Μέ τήν ἐλπίδα, ὅτι οἱ φτηνές κολακεῖες του θά κάνουν τίς ψυχές νά ραγίσουν καί νά ψηφίσουν ἄφραση, γράφει στόν Πατριάρχη:

«Παναγιώτατε πάτερ καί δέσποτα, Ἐν εὐλαβείᾳ ἀπείρω καί βαθυτάτῃ τιμῇ ἀπευθύνομαι πρός Ὑμᾶς, τήν σεπτήν τῆς Ὁρθοδοξίας Κορυφήν, φρουρόν καί ἐγγυητήν τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ποιούμενος χρῆσιν τοῦ κανονικοῦ ἡμετέρου δικαιώματος τῆς ἐκκληίτου προσφυγῆς, καί ἐξαιτούμενος εὐσεβάστως τήν θεραπείαν καί τήν διόρθωσιν γενομένης εἰς βάρος μου ἀδικίας καί ἀντικανονικότητος...».

Ἡ πρόσφατη ἀπόφασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου «παραβιάζει τίς σαφεῖς ἀποφάσεις Ὑμῶν καί τῆς περί Ὑμᾶς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου σχετικά μέ τήν ὑπόθεσίν μου. Ἡ Ἀγία καί Ἱερά Πατριαρχική Σύνοδος ὅταν ἐξετάζει τήν ἐκκλητο προσφυγή ἀποτελεῖ τήν μείζονα δικαιοδοτική ἀρχή τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δέ ἀποφάσεις της ἔχουν πλήρη καί δεσμευτική ἰσχύναντι τῶν λοιπῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων, ἅρα

καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου δι' Ἀρχιερεῖς Δικαστηρίου νά μήν ἀκολουθήσει, κατά γράμμα, τήν Ὑμετέρα ἀπόφασις συνιστᾷ εὐθεῖα καί ἄμεση προσβολή τῶν πατριαρχικῶν δικαίων (SIC) ὅπως αὐτά θεσπίστηκαν ἀπό τούς θ' καί ιζ' Θείους καί Ἱερούς Κανόνες τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου...».

Σ' αὐτό τό μαξιλάρι τῆς στοχευμένης κολακείας θά ἀναπαυθεῖ ὁ Πατριάρχης μας Βαρθολομαῖος. Θά ἀπολαύσει τά «πρωτεῖα» του καί θά ἐνεργοποιήσῃ, «ἐν ὀνείρῳ», τήν ἐξουσία του. Οἱ Ἱεροί Κανόνες, ὅμως καί οἱ φωνές τῶν ἀγῶν Πατέρων μας, θά μείνουν στήν ἄκρη σφαγιασμένοι καί ματωμένοι.

(Συνεχίζεται)

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ἡ διακονία τοῦ ἐπισκόπου (II).

Καιρός νά ἀφήσουμε τό δρόμο τοῦ Ἡλί.

(Τό παρόν ἄρθρο εἶναι τό δεύτερο ἀπό μιά σειρά τριῶν αὐτοτελῶν ἄρθρων, διαφόρων ξένων συγγραφέων, πού πραγματεύονται τό σημαντικό θέμα τῆς διακονίας τοῦ ἐπισκόπου στήν Ἐκκλησία σήμερα. Τά ἄρθρα τά ἐρανιστήκαμε ἀπό διάφορες ἰστοσελίδες τοῦ διαδικτύου καί τά δημοσιεύουμε συγκεντρωμένα ἐν μεταφράσει. Ὁ συγγραφέας τοῦ παρόντος ἄρθρου εἶναι Ὁρθόδοξος ἱερέας, πού ἀνήκει στήν «Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στήν Ἀμερική», -OCA).

Ἡ διήγηση τῆς Π. Διαθήκης στό Α' Βασ. γ' 11-14 ἀποτελεῖ ἓνα ἡχηρό μήνυμα γιά τίς μέρες μας. Τό παραθέτουμε σέ νεο-ελληνική ἀπόδοση: «Καί εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τόν Σαμουὴλ: "Ἐφτασε ἡ ὥρα νά πραγματοποιήσω αὐτά, πού εἶπα στοὺς Ἰσραηλίτες, μέ τρόπο πού θά βουίζουν καί τά δύο αὐτιά ὁποίου τά ἀκούει (θά τόν πιάνει τρόμος). Τήν ἡμέρα ἐκείνη, πού ἔχω ὀρίσει, θά ρίξω πάνω στόν Ἡλί ὅλα, ὅσα εἶπα ἐναντίον τῆς οἰκογένειάς του. Θά ἀρχίσω, καί θά ὀλοκληρώσω τήν τιμωρία. Ἦδη τόν ἔχω προειδοποιήσει ὅτι θά ἐκδικηθῶ τήν οἰκογένειά του μέχρι τῆ συντέλεια τῶν αἰώνων γιά τίς ἀδικίες τῶν γιῶν του, οἱ ὁποῖοι ἔβριζαν καί βλαστημοῦσαν τό Θεό καί ἐκεῖνος (ὁ Ἡλί) δέν τοὺς σταματοῦσε. Δέν θά ἀνεχθῶ πιά αὐτήν τήν κατάσταση. Ὁρκίστηκα ἤδη ἐναντίον τῆς ἱερατικῆς οἰκογένειας τοῦ Ἡλί. Ἡ παρανομία της δέν πρόκειται νά ἐξιλεωθεῖ οὔτε μέ θυμιάματα, οὔτε μέ θυσίες»».

Αὐτή ἡ παράγραφος εἶναι τμήμα μιᾶς εὐρύτερης διηγήσεως. Σέ νεαρή ἡλικία ὁ προφῆτης Σαμουὴλ εἶχε τεθεῖ ὑπό τήν προστασία τοῦ Ἀρχιερέα Ἡλί, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο γιούς τόν Ὁφνὶ καί τόν Φινεές.

Ὅπως ὁ πατέρας τους, ἦταν καί αὐτοὶ ἱερεῖς. Ἀντίθετα ὅμως πρὸς τόν Ἡλί, αὐτοὶ ἦταν κακοί, ἔκλεβαν τίς προσφορές, πού ἔκαναν οἱ Ἰσραηλίτες στό ναό. (Ἡ Γραφή δέν δίνει ἄλλες πληροφορίες γιά τίς ἀμαρτωλές πράξεις τους, ἀφήνει ὅμως σαφέστατα νά φανεῖ ὅτι ὁ ἱερέας, πού εἶναι ἔτοιμος νά κλέψει ἀπό τίς προσφορές πρὸς τό Θεό, θά ἔχει καί ἄλλες ἠθικές παρεκτροπές). Ὁ Ἡλί νουθετοῦσε τοὺς γιούς του, ἀλλά δέν τοὺς σταματοῦσε (β' 22-24). Εἶχε λάβει τήν προειδοποίηση ἀπὸ ἀπεσταλμένο τοῦ Θεοῦ (β' 27), ὅτι οἱ οἱ γιοὶ του θά πέθαιναν καί οἱ δύο τήν ἴδια μέρα. Συνέχιζαν ὅμως τήν αἰσχρὴ πολιτεία τους, χωρὶς νά τοὺς ἐμποδίσει ὁ πατέρας τους. Πράγματι πέθαναν τήν ἴδια μέρα ὅπως εἶχε προαγγεληθεῖ (δ' 11). Τό πῶς σημαντικό πάντως εἶναι ὅτι καί ὁ Ἡλί τιμωρήθηκε, καθὼς καί ὅλος ὁ λαός (δ' 18-22), γιατί δέν πῆγε πῶς πέρα ἀπὸ τίς ἀπλές παραινέσεις, γιατί δέν ἀνέκοιψε τῇ φθοροποιοῦ δράσιν τῶν γιῶν του. Γι' αὐτὴν τὴν παράλειψη νά δράσει, ὅπως εἶχε χρέος, ὁ Θεὸς ἀφαίρεσε τήν ἱερωσύνη ἀπὸ τήν οἰκογένεια τοῦ Ἡλί, ἃν καί ὁ ἴδιος δέν ἦταν τόσο ἔνοχος ὅσο οἱ γιοὶ του.

Οι Ὁρθόδοξοι στή Βόρειο Ἀμερική ἔχουμε ἓνα πρόβλημα, χειρότερο ἀπό τήν κλοπή καί τήν ἰδιοποίηση ἀγαθῶν, πού ἀνήκουν στό σύνολο. Ὑπάρχουν σεξουαλικές ἀμαρτίες μέσα στόν κλῆρο μας: πορνεία, μοιχεία, ὁμοφυλοφιλία, καί, δέν διστάζω νά πῶ, παιδεραστία-τίς ὁποῖες πολύ συχνά παραβλέπουν οἱ ἱεράρχες μας καί γενικά οἱ διοικοῦντες τήν Ἐκκλησία. (σ. μετ. Δυστυχῶς τό φαινόμενο δέν περιορίζεται στή Βόρειο Ἀμερική. Πανθομολογεῖται ὡς ὀξύτατο πρόβλημα καί στή δική μας χώρα). Μερικοί ἱερεῖς, διάκονοι καί ἐπίσκοποι, πού θά ἔπρεπε νά διακονοῦν, νά προστατεύουν καί νά εἰρηνεύουν τό ποιμνιο, ἀντίθετα, τό ἐξαχρειώνουν, καί ὑπάρχουν περιπτώσεις πού τό διαφθείρουν, γιά νά ἱκανοποιήσουν τίς ἄθλιες ὀρέξεις τους. Εἶναι βέβαιο ὅτι οἱ ἔνοχοι αὐτῶν τῶν πράξεων θά σταθοῦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅπως ὁ Ὁφνί καί ὁ Φινεές. Τί συμβαίνει ὅμως μέ τούς ἡγέτες μας; Τί κάνουν ἐκεῖνοι, πού ἔχουν καθῆκον νά σταματοῦν τή δράση τέτοιων ἀτόμων; Ἐνεργοῦν μέ σθένος γιά τήν καταστολή της ἥ ἀκολουθοῦν τό δρόμο τοῦ Ἡλί;

Εἶναι πολλά τά ἐρωτήματα, πού θέλουν ἀπάντηση: Οἱ φῆμες, πού κυκλοφοροῦν, ἀντιμετωπίζονται ἀπό τούς ἀρμόδιους ἐπισκόπους μέ τή δέουσα σοβαρότητα; Ὅσοι καταγγέλλουν κάτι, λαμβάνονται ὑπόψη; Οἱ καταγγελίες τους ἀξιολογοῦνται, ἢ παραμερίζονται χωρίς κἄν νά ἐρευνηθοῦν («τίθενται στό ἀρχειο»); Μήπως κάποιοι ἐξαγοράζουν τή σιωπή μέ τό μαμωναί ἢ μέ ἀπειλές, ὅτι θά τούς σπρώξουν ἀπαξιωμένους στό περιθώριο (θά γίνουν «ἀκοινωνήτοι»); Οἱ παραβάτες κληρικοί καθαίρονται ἢ περιάγονται ἀπό ἐνορία σέ ἐνορία καί ἀπό μητρόπολη σέ μητρόπολη, ἴσως μέ κάποιες μόνο μικρο-

συστάσεις, μέ τήν ἐλπίδα ὅτι τό πρόβλημά τους θά ξεχαστεῖ; Μήπως οἱ ἔνοχοι κληρικοί δέν τιμωροῦνται, πέραν ἀπό κάποιες συστάσεις νά διορθωθοῦν, ἀπό τό φόβο ὅτι, ὅσοι προχωρήσουν στήν τιμωρία τους, θά λοιδορηθοῦν ὡς «νομικιστές»; (σ. μετ. Ἡ ἀντίστοιχη δική μας διατύπωση, καταγεγραμμένη, παρακαλῶ, σέ ἐπίσημη Συνοδική ἀπόφαση τοῦ 2005 προχωρεῖ βαθύτερα: τούς κατατάσσει στήν αἵρεση τῶν καθαρῶν!). Τί βαραίνει πιο πολύ στίς ἐνέργειές μας: κάποια νομικῆς καί οἰκονομικῆς φύσεως προβλήματα, ἐπακόλουθα τῆς τιμωρίας, πού πρέπει νά ἀντιμετωπιστοῦν, ἢ οἱ ψυχές τῶν πιστῶν, πού κινδυνεύουν; Εἶναι λυπηρό ὅτι οἱ ἀπαντήσεις στά ἐρωτήματα αὐτά δέν εἶναι αὐτές, πού θά ἐλπίζαμε.

Ἐπακόλουθο αὐτῆς τῆς τακτικῆς εἶναι ὅτι οἱ ἔνοχοι ὄχι μόνο ἐπαναλαμβάνουν τίς ἴδιες ἀμαρτίες, ὄχι μόνο συνεχίζουν νά διαστρέφουν ἄνδρες, γυναῖκες, ἀγόρια καί κορίτσια, πού τίθενται ὑπό τήν καθοδήγησή τους, ἀλλά καταστρέφονται ὀριστικά αὐτοί οἱ ἴδιοι, καθῶς, ἀδιαφορώντας γιά τήν ἀναξιοτήτά τους, τολμοῦν νά προσεγγίσουν ἱεουργώντας τήν Ἁγία Τράπεζα τοῦ Χριστοῦ. Πάρα πολλοί Ὁρθόδοξοι ἱεράρχες ἀφήνουν αὐτή τήν κατάσταση νά συνεχίζεται ἀνεξέλεγκτη. Κάνουν παραινέσεις, ἀλλά δέν τήν καταστέλλουν. Οἱ πνευματικοί μας ἡγέτες ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ἀκολουθοῦν τό δρόμο τοῦ Ἡλί.

Αὐτό πρέπει νά σταματήσει. Ἄν ἐπιθυμοῦμε νά ὑπάρξουμε ὡς κοινωνία μέ κάποια στοιχειώδη χριστιανική γνησιότητα, ἂν θέλουμε νά ἀναδείξουμε μιά ὄντως χριστιανική ἡγεσία, ἂν βιώσουμε τήν ἀνάγκη, ἔστω σέ κάποιο μικρό βαθμό, νά κηρύσσεται γνήσιο τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, πρέπει νά σταματήσουμε νά ὑποθάλλουμε τήν ἐξάπλωση αὐτοῦ τοῦ κα-

κοῦ, πού θεριεύει μέ τήν ἄρνησή μας νά τό καταστείλουμε. Ὡς ἱερέας ἐγώ ὁ ἴδιος, ἀγωνιῶ βλέποντας αὐτά τά ἐκτός ἐλέγχου κακά νά ρίχνουν τή σκιά τους πάνω σ' ὅλους τούς ἀδελφούς μου. Πόσες φορές βλέπουμε ἀφοσιωμένους στό καθῆκον τους καί εὐσεβεῖς κληρικούς νά ὁσφραίνονται γύρω τους μιά κρυφή καί διάχυτη ὑπόνοια ὡς πρός τήν ἀκεραιότητά τους: «Μήπως εἶναι ἀνάμалος; Εἶναι πιστός στή σύζυγό του; Μπορῶ νά τοῦ ἐμπιστευθῶ τά παιδιά μου;» Ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν ἀδελφῶν μου κληρικῶν διέπονται ἀπό ἀπόλυτα ἠθικές ἀρχές ὅσον ἀφορᾷ αὐτά τά θέματα. Ἡ ἀξιοθρήνητη ἐν τούτοις ἀνοχή, πού παρέχεται στούς ὁποίους παραβάτες ἐκ μέρους τῶν διοικούντων ἐπισκόπων, εἶναι ἀπόλυτα λογικό νά προκαλεῖ τέτοιους ἐνδιασμούς στούς πιστούς.

Αὐτό τό ἄρθρο εἶναι μιά ἔκκληση πρός τήν ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας μας, τούς Ἀρχιερεῖς, πού ἔχουν στά χέρια τους τή διοίκησή Της, νά μὴν ἀντιπαρέρχονται τέτοιες καταστάσεις, ἀλλά νά τίς καταστῆλουν. Δέν εἶναι ἀρκετό νά τίθεται ὁ παραβάτης κληρικός σέ πρόσκαιρη ἀργία ἀπό τά καθήκοντά του. Ἄν κάποιος κληρικός δέ μένει πιστός στή σύζυγό του, ἢ στήν ἀγαμία του, πρέπει νά καθαιρεῖται. Ἄν ἔχει βιάσει ἀνήλικο, ἢ ἔχει ἀποπλανήσει ἔφηβο πρέπει νά καθαιρεῖται. Ἄν ἔχει παρενοχλήσει σεξουαλικά κάποιο πρόσωπο,

ἄντρα ἢ γυναῖκα, ἐκμεταλλευόμενος τή διακονία του στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως πρέπει νά καθαιρεῖται. Ἡ ἐπέμβαση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως πρέπει νά εἶναι ἄμεση, καίρια καί δημόσια, ὅχι μέ σκοπό τήν διαπόμπευση τοῦ ἐνόχου-κανεῖς δέν ἀρνεῖται σέ κανένα τό δικαίωμα οὔτε τή δυνατότητα τῆς μετάνοιας καί τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν του-ἀλλά γιά νά διατρανωθεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν ἀνέχεται, ἀντίθετα μάχεται, τό κακό σ' ὅλες του τίς μορφές. Καθῆκον τῆς διοικήσεως εἶναι ἡ θεραπεία τῶν πιστῶν, πού τραυματίστηκαν, καί ἡ ἀποκατάσταση τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας, πού τρώθηκε βάνουσα ἀπό τέτοιες συμπεριφορές ρασοφόρων. Ἡ υπόληψη τοῦ ἐνόχου καί οἱ ὅποιες νομικές συνέπειες τῆς τιμωρίας του, μπροστά στό κακό, πού ἔγινε στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἔχουν δευτερεύουσα σημασία.

Αὐτό πρέπει νά σταματήσει. Δέν μπορούμε νά ἀνεχόμαστε ἄλλο τέτοιες κατὰπτυστες συμπεριφορές μέσα στήν Ἐκκλησία. Δέν μπορούμε νά αὐταπατόμαστε ὅτι σέ περιπτώσεις, σάν τίς πιο πάνω, ὅπου ἐμπλέκονται ἀδελφοί μας, τό νά ἀπευθύνουμε συστάσεις καί προειδοποιήσεις εἶναι ἀρκετό. Ὅχι, πρέπει νά καταστείλουμε τό κακό. Πρέπει νά ἀφήσουμε τό δρόμο τοῦ Ἠλί. Καί νά τό πράξουμε ἀμέσως τώρα.

π. Βασίλειος Biberdorf.

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr